

Monika Synková, *Francouzské frazeologismy obsahující názvy zvířat a jejich české ekvivalenty*. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2016, 67 s. včetně přílohy.

posudek oponenta

Monika Synková se ve své bakalářské práci zaměřila na francouzské frazeologismy obsahující názvy zvířat a na jejich české ekvivalenty. V úvodní teoretické části práce definuje základní pojmy, pojednává o možnostech klasifikace frazeologických pojmenování, o jejich vnitřní struktuře a o jejich formální a sémantické stránce. Stručně se též zmiňuje o jejich překladu. Analytická část práce je věnována rozboru vybraných frazeologických výrazů z formálně-strukturního hlediska a poté z hlediska překladu do češtiny. Autorka třídí výrazy do šesti skupin podle míry ekvivalence českého výrazu, české ekvivalenty analyzuje a posuzuje jejich vhodnost. Možnosti překladu francouzských frazeologických výrazů zkoumá za pomoci autentických příkladů užití excerpovaných z korpusů, které doplňuje vlastním překladem do češtiny. Na závěr analytické části se ještě zmiňuje o možnostech transformace a syntaktické manipulace frazémů a idiomů. Přehled všech výrazů analyzovaného korpusu, řazených podle klíčového názvu zvířete a opatřených opisným výkladem významu, je zařazen do přílohy.

V teoretickém úvodu se autorka zaměřuje na definici termínů frazém a idiom, nepracuje tu tedy prakticky vůbec s termínem frazeologismus, který je obsažen v názvu práce. Bylo by vhodné alespoň vysvětlit, v jakém vztahu k němu tyto termíny jsou. Dále uvádí několik současných definic (Čermák; Čermák, Filipec; Kavka), aniž by bylo zřejmé, ke které z nich se bude ve své práci přiklánět. Nezdá se ostatně, že by je nadále brala příliš důsledně v potaz, protože mezi výrazy obsaženými v korpusu najdeme též zvolání „la vache!“, které však podle mého názoru neodpovídá ani jedné uváděných definic (*spojení minimálně dvou prvků; ustálené syntagma; sled více než jednoho lexému* – s. 9). Pojednání o idiomu a frazému ve francouzské lingvistice (podkap. 1.2.) je velestručné a v podstatě nicneříkající, není ani konfrontováno s pojetím českým. Též kapitola 6., nazvaná Překlad frazémů a idiomů, o daném problému prakticky nic nesděluje. Vzhledem k tomu, že jde o práci zaměřenou na otázky překladu, bychom však na toto téma očekávali podrobnější pojednání. Rovněž by bývalo potřeba blíže se zabývat problémem ekvivalence; autorka tímto pojmem soustavně operuje v analytické části práce, aniž by upřesnila, jak ho chápe. Zarážející také je, že se – alespoň podle bibliografických odkazů soudě – neopírala o žádnou odbornou translatickou literaturu.

Analytické části práce schází důkladnější metodologický úvod, který by objasnil principy, podle kterých byla vybrána pojmenování zvířat, sestaven korpus, excerpovány autentické příklady užití z korpusů a dohledány české ekvivalenty. Dále není zřejmé, odkud pochází rozdělení frazémů a idiomů do skupin podle míry ekvivalence českého překladu (s. 25) – vytvořila je autorka sama? – a postupy umožňující překlad idiomatických spojení (s. 48).

Samotné analýzy vybraných frazeologismů i jejich možných českých protějšků jsou převážně zdařilé a je rovněž třeba ocenit jejich původnost, jen občas vyvolává posouzení či zařazení konkrétního frazeologismu pochybnost. Lze např. považovat výraz *husa hloupá* či *motýlek na krk* za doslovný ekvivalent pro *oie blanche* resp. *nœud papillon* ? Jde v případě výrazů *travail*

de cochon a *svinská práce* opravdu o jiný druh zvířete? Je důvod považovat přísloví *La nuit tous les chats sont gris* za polysémní? *Jeune loup* a *mladý zajíc* nemají stejný význam, pokud by jich bylo užito jako ekvivalentů, došlo by k významovému posunu. Skutečně by se nenašly české ekvivalenty frazeologické povahy pro výrazy jako *sauter de coq à l'âne*, *avoir un coup dans l'aile*, *avoir les abeilles* či *crier au loup* (co třeba *plést páté přes deváté*, *mít nakoupeno/v hlavě*, *být jako když ho bodne vosa/být jako na trní*, *malovat čerta na zeď*)?

Závěrem lze tedy říci, že autorka sice dostala zadání, práce však trpí jistým počtem nedostatků zejména v metodologické a formální rovině. Téma mohlo být celkově zpracováno pečlivěji a důsledněji, s promyšlenějším propojením teoretické a praktické roviny práce. V závěrečné bibliografii by správně měly být uvedeny všechny zdroje, s nimiž autorka pracovala, tedy i ty, z nichž čerpala konkrétní příklady užití frazeologismů. Důkladná závěrečná korektura by bývala pomohla odstranit pravopisné a gramatické chyby v českém textu práce i ve francouzském resumé a zpřehlednit úpravu textu v analytických pasážích.

Práci Moniky Synkové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji známkou **dobře**.

11.8.2016

Mgr. Kateřina Drsková, Ph.D.